

عنوان مقاله:

تأثیر رقابت بر برخی ویژگیهای ساختاری درختان بلوط ایرانی (*Quercus brantii* Lindl var. *persica*) در جنگل زاگرس مرکزی (پژوهش موردی: هشتاد پهلوالرستان)

محل انتشار:

دوفصلنامه بوم شناسی جنگل های ایران، دوره 10، شماره 19 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 7

نویسندگان:

کامبیز ابراری واجاری - *Department of Forestry, Faculty of Agriculture and Natural Resources, Lorestan University, Khorramabad, I.R. Iran*

فرهاد جهانپور - *Faculty of Agriculture and Natural Resources, Lorestan University, Khorramabad, I.R. Iran*

علیرضا آملی کندوری - *Faculty of Agriculture and Natural Resources, Lorestan University, Khorramabad, I.R.*

خلاصه مقاله:

مقدمه و هدف: رویش درختان جنگلی تحت کنترل مولفه های مختلفی است. یکی از عوامل اصلی تعیین کننده ساختار و ترکیب جنگل رقابت بین درختان بوده و رقابت روابط پیچیده ای را شامل می شود که به الگوی پراکنش درختان، وجود منابع و راندمان به کارگیری منابع بستگی دارد. بنابراین آگاهی از فرایندهای رقابت درختان از نظر بوم شناختی و اقتصادی حائز اهمیت است. هدف پژوهش حاضر تعیین همبستگی شاخص رقابت با برخی ویژگیهای ساختاری درختان بلوط ایرانی (*Quercus brantii* Lindl var. *persica*) در منطقه هشتاد پهلوالرستان بود. مواد و روشها: درختان سالم بلوط دانه زاد (۳۰ درخت) در دامنه های مختلف به روش تصادفی انتخاب شدند. برخی ویژگیهای درختان بلوط ایرانی شامل ارتفاع، قطر برابرسینه و قطر تاج درختان اندازه گیری شد. در زیر تاج آن ها در دو جهت (شمالی- جنوبی) به فاصله یک متر از تنه درختان نمونه برداری از ریشه های موبین (۶۰ نمونه) در عمق ۳۰-۵۰ سانتی متری انجام شد. یافته ها: نتیجه تجزیه واریانس نشان داد که بین مقدار شاخص رقابت برای گونه بلوط ایرانی در دامنه های مختلف اختلاف معنی دار وجود داشت ($P < 0.0001$). به طوری که بیشترین مقدار میانگین این شاخص مربوط به دامنه شمالی بود. برای مقدار شاخص رقابت در طبقه قطری اختلاف معنی دار و در طبقه ارتفاعی درختان عدم اختلاف معنی دار مشاهده شد. با افزایش قطر تاج و قطر برابرسینه، میانگین شاخص رقابت درختان بلوط افزایش و با کاهش نسبت ارتفاع به قطر برابرسینه و همچنین نسبت قطر تاج به قطر برابرسینه مقدار شاخص کاهش یافت. اختلاف معنی دار برای درختان بلوط از نظر قطر تاج، قطر برابرسینه، نسبت ارتفاع به قطر برابرسینه و همچنین نسبت قطر تاج به قطر برابرسینه در دامنه های مختلف مشاهده شد. ضرایب همبستگی پیرسون نشان داد که بین شاخص رقابت و کربن زی توده ریشه های موبین درختان بلوط ایرانی همبستگی منفی معنی دار وجود دارد. نتیجه گیری: تفاوت شاخص رقابت در دامنه قطری مختلف درختان بلوط ایرانی بیانگر اهمیت و نقش این مشخصه مهم در برآورد آن و همچنین اختلاف توان رقابتی درختان در مراحل مختلف توسعه جنگلی است. به طور کلی درختان نورپسند و دانه زاد بلوط ایرانی با توجه به شرایط رویشگاهی از نظر توان رقابتی و برخی ویژگیهای ساختاری در دامنه های مختلف باهم تفاوت دارند که این ویژگی های مهم در عملیات جنگل شناسی بایستی مورد توجه مدیریت جنگل قرار گیرد.

کلمات کلیدی:

Competition, High forest, Oak, Tree structure, بلوط, جنگل دانه زاد, رقابت, ساختار درخت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1467855>

